

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši šte. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Janko Florjančič. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za pet-vesto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Katoliški shod v Ljubljani.

Polne navdušenja so se vrnilo množice ljudstva s hrvaško-slovenskega katoliškega shoda. Na deželi se vse dni le o tem govori, kako nepozabljivo lep dan je bil v nedeljo v Ljubljani. Središče vsega slavlja je bil spreved, sv. maša v „Zvezdi“ in slavnostno zborovanje v domobranski vojašnici. Ljubljana je bila v zastavah.

Do solz so bili ganjeni tisti, ki so bili v soboto popoldne in zvečer navzoči na kolodvoru pri sprejemu slovanskih gostov. Uresničile so slike domišljije mladih let. Pripeljali so se najprej Dalmatinci, katere je pozdravil državni poslanec Povše in odgovoril je g. Banič iz Spljeta. Nato so prišli Čehi. Pozdravil jih je dr. Pogačnik in odgovoril je g. Sedlaček iz Brna. Navdušen spreved je bil v mesto. Zvečer so došli Hrvatje, katere je pozdravil dr. Gruden. Z nepopisnim navdušenjem so sprejeli Slovenci hrvaške brate do „Uniona“. Istotako slovesno so bili sprejeti tudi Poljaki in Slovenci iz Nemčije.

Vsega skupaj je prišlo v Ljubljano 15 posebnih vlakov. Nezgode ni bilo nobene, red je bil izboren.

V nedeljo je bil krasen solnčni dan, kakršnih je bilo letos malo. Vreme je dobrodejno vplivalo na radostno razpoloženje. Ljubljana še ni videla toliko ljudstva, kakor ga je bilo ob slavnostnem sprevedu.

Mogočen vtis so napravili že čvrsti Ziljani, ki so prihajali na konjih in otvorili spreved. Za konjeniki so belokranjski fanfariisti svirali narodne komade. Potem so prišli poslanci, župani in občinski odborniki v neizmerno dolgi vrsti. To je bila armada! Liberalci bi jo radi imeli, pa je nimajo. Za temi možmi so prišle deputacije šesterih društev iz Nemčije v slikovitih rudarskih nošah in zastavonosci so imeli sablje, okinčane s šopki. Potem je prišlo okoli 100 Poljakov z

zastavami. Vse občinstvo je občudovalo velekrasne narodne noše Poljakov in Poljakinj, kakor tudi žive henaške noše Čehov, ki so prišli za Poljaki. Hrvatov je bilo nad 1000 in veliko Dalmatincev v lepih jako raznovrstnih oblekah. Spremljali so jih kipeči vsikliki navdušenja na vsi poti. Prav ljubke so bile ljubljanske punčike, ki so se tudi postavljale z avbicami in korakale pogumno, za njimi pa orlovski naraščaj. In zdaj pride 1200 koroških Slovencev. Kako brhke so Ziljanke, ki mahljajo z malimi trobojnicami! Potem nastopi dolga vrsta akademikov in starešin. Kar nas iznenadijo češki „Orli“ in „Orlice“ v okusnih krojih, potem hrvaški katoliški „Sokoli“ in nato je prišla dolga vrsta slovenskih „Orlov“. Nad 2000 jih je korakalo v kroju, vmes so pa godle orlovske godbe iz Selc in od drugod. Največjo pozornost so vzbudile slovenske narodne noše. Krasno oblečenih fantov s kastorci in deklet z avbami in pečami je bilo okoli 2500. Vse strmi in kliče: Živio! Potem pridejo belokranjske in tržaške narodne noše. Krasna menjava slik! Nato se vrste Bogomile. pevski zbor „Ljubljane“, zastopniki gospodarskih društev, učiteljsvo, rokodelska društva, rudarji in tisoči iz Marijinih družb in na zadnje gasilci, vmes pa povsod godbe, katerih je bilo skupaj 12.

Sodi se, da je bilo v sprevedu okoli 20.000 ljudij, še več ljudstva je pa delalo špalir. Vseh zastav je bilo 141.

Pred nunsko cerkvijo, ki je bila zunaj okusno okrašena, je zagrebški nadškof dr. Bauer imel sv. mašo. Vsa „Zvezda“ in Kongresni trg, povsod je bilo polno ljudstva. Na posebnem prostoru so bili dostojanstveniki, cerkveni in svetni, in prihajajoče množice so jih navdušeno pozdravljale. Tu so bili škofje iz Gorice, Ljubljane, Celovca, Trsta, Banjaluke, Djakova, Krka, Dubrovnika, Mostara in Sarajeva in zastopniki raznih redov iz domačih in tujih dežel. Tu so stali knez Hugo

Windischgrätz in soproga, knez Ladislav Sapieha in drugi, dalje deželni predsednik eksc. baron Schwarz, grof Chorinski, divizijonar fml. Kusmanek z drugimi višjimi častniki, deželni glavar dr. Šusteršič, vitez Pogačnik, dr. Jankovič itd.

Izvršila se je pomenljiva posvetitev slovenskega in hrvaškega ljudstva Brezmadežni po ljubljanskem knezoškofu. Dr. Gruden je prečital udanostne izjave sv. očetu, cesarju in prestolonasledniku. Nato je vse ljudstvo zapelo neko Marijino pesem. To so bili presunljivi trenutki. Veličastni spreved se je potem pomikal na zborovališče in ob obeh straneh ceste so stale množice ljudstva, ki so spreved navdušeno pozdravljale.

Dvorišče domobranske vojašnice, kjer se je zborovalo, je bilo lepo okrašeno. To obširno dvorišče je bilo polno ljudstva. Na predsedniški tribuni so se zbrali dostojanstveniki, katere je pozdravil kanonik dr. Gruden, ki je potem razložil pomen shoda. Spominjal se je starodavnih taborov, iz katerih se je ljudstvo branilo zoper Turka „za krst častni in slobodo zlato“. Nato je bil za predsednika shoda izvoljen dr. Jankovič, namestnik štajerskega deželnega glavarja, ki je pozdravil Poljake, Hrvate in Čeha. Pozdravili so shod potem zagrebški nadškof koadjutor dr. Bauer, ki je povabil Slovence na prihodnji katoliški shod v Zagreb, nadalje deželni predsednik ekscelenca baron Schwarz, ki je omenjal, da se z vero najtesneje družijo in v nji temelji dinastično in patriotsko čuvstvovanje, ter deželni glavar dr. Šusteršič, katerega je občinstvo pozdravilo z veliko navdušenostjo. Rekel je dr. Šusteršič med drugim: „Mi danes kličemo cesarju: Cesar in kralj! Glej s svojega visokega prestola danes tu sem, na svoj zvesti slovenski in hrvaški narod in vedi: da zvestejšega naroda nimaš v celi državi! Naj pljuska okoli njega sovražno valovje, razbije se ob skali naše zvestobe! Naša vera ni megleno

PODLISTEK.

Preklican.

Zgodba. Spisal I. Mohorov. (Dalje.)

„Kakor solnce,“ je spoštljivo sklonil Janez glavo. Župnik pa je nagovoril Francko:

„Malo juhe dobiš vsak dan iz moje kuhinje, da prideš zopet k moči.“

Dekle je zardelo, beseda zahvale ji je zamrla v grlu. Župnik pa je dejal Janezu:

„Samo tega ne pozabi, da je treba žive vere!“

„Treba, treba.“

Duhovnik je ogovoril deklico:

„Na solnce mi boš hodila zdaj pomladi, gori pod prisojniški gozd. Pa da mi ne boš sedela na tleh. Na parobek sedi.“

Dekle je prikimalo in skromno vprašanje ji je igralo na ustnicah. Toda župnik se je bil že obrnil proti Janezu, dvignil prst in vprašal:

„Katera je toraj postava vseh postav?“

In v Janezovem očesu je sinila samozavestna odločnost in z rahlo drhtečim glasom je dejal:

„Prva je, da ljubi svojega Boga!“

„In druga je?“

„Druga je, da ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!“

„Tako je, Janez,“ je zaključil župnik, zaprl knjigo, postavil na mizo troje kozarcev in pri tem pogledal Francko.

„Si hotela vprašati, kako boš hodila na solnce? Moraš hoditi! Naj pa oče doma delajo in ne grejo

v svet. Ta je lepa! Počivala boš, celo poletje boš počivala. Na polju že lahko kaj delaš, pletla mi pa doma ne boš.“

„Ne bom, gospod!“

Tedaj je vstopila župnikova sestra z vinom in položivši posodo na mizo in primaknivši kruha je premotrila Francko in rekla:

„Prav res, dekle, le gospoda poslušaj. Pa materi reci, naj očeta trdo primejo. Kaj bi dedec samo polegal in popival!“

„Tiho, no, Urša,“ je karal župnik sestro, ki je vendar še godrnjala, da je, kar je res, res, in pri tem nalila dekletu vina.

„Sem rekel,“ je dejal župnik sstri, „bi hodila po žlico juhe, da pride k moči.“

„Naj le pride, naj, sirota,“ je odločila Urša in šla. Franica je v zadregi povešala oči. Kesala se je skoraj, da je prišla. Pri vsej zadregi pa jo je napolnjevala rahla vznemirjenost, da li zasluži, da so ti ljudje tako prijazni ž njo in tako dobri.

In nepopisno hvaležnost je to nedoraslo dete čutilo in bilo na tem, da se razjoče. Župnik se je bil dvignil in stopil k oknu in se nemo zamislil nekam preko vasi, in ko se je vrnil za mizo, je ležalo na licu njegovem kakor žalosti senca. In ozrl se je na Janeza. Začudil se je. Povsem nepoznan izraz je sejal možu iz oči. Zdajpazdaj so se srečale Janezove oči z očmi dekletovimi in v nagubano Janezovo čelo so se zarezale še ostrejšje gube. Mož je mislil. Kakor daven spomin mu je šlo mimo duše, ko je videl pred seboj dekletove oči: široko odprte oči in globoke, začudene

in žalostne, oči hrepenenja po življenju, po zdravju in luči, oči bolnih na smrt. V hipu jih je prepoznal Janez. Davno že jih je poznal, v sanjah jih je gledal in neskončno drage so mu bile, prav kakor mu je bila draga in sveta žena s tožnimi očmi, njegova mati.

„Prav njene oči ima,“ je mislil, „in kakor je ona umrla, bo umrla.“ Bridkost mu je stisnila grlo, poln usmiljenja je strmel na Francko. In kakor v sanjah je slišal pripomniti župnika:

„Solnce bi ti pomagalo!“

In tedaj je Janez vedel vse. Tudi tisti ženi svojčas, materi so rekli, da je solnce zdravo njim, ki imajo smrt v očeh. Ves zatopljen v svoje misli je komaj opazil, da je Francka odšla. Čudna misel, čuden načrt je hipoma dozorel v njem. Dvignil je glavo in dejal s tresočim glasom:

„Sušico ima!“

Župnik se je zavzel ozrl nanj, ki se je dvignil, in rekel:

„Sušico ima. Umrla bo. O, gospod župnik, saj je še dete. Ali mora umreti? Ne sme umreti. Na solnce mora. Na solnce!“ In zopet mu je šla skrb čez čelo in je tožil: „Pa jeli to tu pri nas solnce? To je leščerba. Tako solnce. Pravi, otrok mora k morju, tam doli je solnce, in kakšno solnce!“

„Janez,“ se je še bolj začudil župnik in motril zavzet Janezovo obličje, prevzeto od gotove misli, oživljeno od gotove zavesti. To ni bilo topo obličje, to ni bil več ovi Janez, ki nima razsodnosti desetletnega otroka: obličje

čustvovanje, je konkretna, mi poslušamo cerkev in samo njo, vse njene nauke od zibelke pa do groba. Nobeden naj ne misli, da bi mogel kdaj kdo ta zaklad izriniti iz naših src. Še pozni rodovi bodo govorili o tem shodu v beli Ljubljani." Nato sta še pozdravila knez Adam Sapieha v imenu Poljakov in poslanec Navratil v imenu Čehov, ljubljanski knezoškof dr. Jeglič je pa prečital pismo, ki je došlo od sv. očeta in je podelil udeležnikom shoda apostolski blagoslov.

Kako je bilo pred sedmimi leti na tretjem katoliškem shodu.

Sprevod na četrtem katoliškem shodu, ki je trajal celo uro, je bil nekaj tako lepega in veličastnega, da so bili osupnjeni vsi, ki so gledali to velikanstvo manifestacije katoliške misli v beli Ljubljani.

V prijetno zabavo bo vsem čitateljem, če podamo po našem „Gorenjcu“ posnet popis katoliškega shoda v Ljubljani, kakršen je bil pred sedmimi leti. Dne 1. septembra 1906. je „Gorenjec“ takole poročal. „Na katoliškem shodu je bilo kakih štiri do pet tisoč ljudi. To je majhno število, če se vzame, da so duhovniki kar po sili vlačili v Ljubljano in da so zbobnali ljudi s Kranjskega, Štajerskega, Primorskega, celo iz Hrvaškega so jih prignali hrvaški popi, le s Koroškega jih je prišlo prav malo. Dr. Šusteršič je kvasil mnogo in take stvari, ki jih slišite na prižnicah, kadar se duhovni gospodje jeze, ker jih kdo dene v „Gorenjca“ ali „Narod“. Naši telički s kmetov lahko vidijo, kako sodijo poštene duhovniki o „katoliškem shodu“. S Koroškega ni bilo, razen par izjem, nobenega duhovna; naši backi so pa mislili, da gredo v Ljubljano po svoje izveličanje. Lagal je dr. Šusteršič na shodu, da hočejo liberalci zapreti cerkve itd. Zagovarjal je take duhovnike, ki na prižnicah napadajo ljudi in izprašujejo po izpovednicah razne svinjarije. Kdor pozna dr. Šusteršiča, ve, da je to lepo rejen mož z uosom, ki je podoben tistemu kajfežu, ki v cerkvi ugasuje sveče, in s štrucasto glavo na temenu. Med tem govorom je prišlo okrog 3000 liberalcev in socialnih demokratov proti katoliškemu shodu. Začeli so katoliškim backom žvižgati, klicati jim: be-e-e! Ko se je škof peljal, so ga izžvižgali in klicali: „Proč s škofom!“, „Proč s hinavci!“ Tudi drugi duhovniki agitatorji so jih mnogo slišali. Ljubljanci so pomilovali kmete, da se puste tako voditi za nos. Bila sta dva škofa in naš Bonaventura. Kazali so jih na shodu kakor v menažeriji medvede. — V „Narodnem domu“ je zborovalo tisto nedeljo dopoldne ob 10. uri nad 4000 naprednjakov in socialnih demokratov. Govorila sta dr. Tavčar in E. Kristan. Po shodu je šla velika večina demonstrirat pred katoliški shod. Klerikalce so šči-

tili orožniki in policaji. Lep shod, ki ga morajo orožniki varovati! Zvečer so imeli klerikalci veselico v hotelu „Union“. Poredni ljudje so jim na vrt pod mize nastavili smrdljive bombe, ki so širile grozen smrad med „katoličani“. — Dr. Tavčar je pa ono nedeljo na protestnem shodu v „Narodnem domu“ govoril takó: „Današnji shod ima svoj poseben pomen. Pet katoliških škofov je napodil v Ljubljano tretji katoliški shod. Pod vodstvom teh petih zakriviljenih palic se je nabrala katoliška armada, ki naj zasede našo Ljubljano. Mislili so, da ne bodo naleteli na odpor, in da bode petero škofov, kadar bodo na klerikalnih osličkih sedež zajahali v belo mesto, sprejeto s hozano. Zmotili so se in to jih peče. Svojo jezo so skrili pod navideznim zaničevanjem. Narodno napredna stranka in social-demokratska stranka sta se srečali na polju, kjer lahko skupaj razvijata prapora svojega prepričanja. Želim, da bi ta shod ne bil zadnji te vrste, in da bi se ramo ob ramo bojevali vselej takrat, kadar se gre za porazenje skupnega sovražnika — klerikalizma.“

Tako je bilo pred sedmimi leti!

POLITIČNI PREGLED.

Ministri pri cesarju. V dolgih avdijskih so bili pri cesarju v Ischlu ministri Berchtold, Bilinski, Stürgkh in Tisza.

Na Češkem so se hotele češke stranke zediniti, da bi postavile skupne kandidate za deželni zbor, pa so se pogajanja razbila.

Lahi v Trstu se kar ne morejo potolažiti, ker je vlada izdala ukaz, da tisti ne smejo biti nastavljeni kot uradniki na magistratu, ki so italijanski podaniki. Doslej so Italijani iz kraljestva v Trstu imeli prednost pred domačini. Ker pa vlada tem razmeram hoče napraviti konec, so italijanski časniki začeli očitati, da je Avstrija slaba zaveznica.

Za polentarje. Italijanski zunanji minister se je potegnil za tiste Italijane, ki so nastavljeni pri tržaškem magistratu, pa niso avstrijski podaniki, da naj še ostanejo v mestni službi. Naglašajo se zopet dragocena zveza Avstrije z Italijo. Zato je grof Berchtold izjavil, da obžaluje dogodek v Trstu in je pritisnil na tržaškega namestnika princa Hohenlohe, da naj ubogi Lahi, ki Avstriji dobro hočejo, ne izgube služb, če dobe avstrijsko državljanstvo. Za Laha je nastopil ves dunajski židovski tabor, ki kriči, da so le hudobni klerikalci tisti, ki hočejo italijanske podanike pripraviti v Trstu ob kruh in Trst posloveniti.

Ruski car Nikolaj je poslal po poslaniku Giersu avstrijskemu cesarju Francu Jožefu povelje, da bi se udeležil dne 18. oktobra t. l. blagoslovljenja ruske kapele v Lipskem. Kapela se je sezidala v spomin, da je bil pred 100 leti ondi premagan Napoleon. Na Lipskem polju so padli poleg nemških tudi avstrijski in ruski vojaki. Poslanik je bil pri cesarju pol ure. Cesar ga je bil povabil h kosilu in mu je podelil veliki križ Štefanovega reda. V Lipsko pojde najbrže nadvojvoda Franc Ferdinand.

„Nič ne bo kupil, če pa ti prodajati nimaš pravice.“

„Da nimam pravice? Ali ni gozd moj? Pa da nimam pravice!“ Obličje rau je postalo topo, kakor vselej, ko se je zaman trudil, da bi umel. Župnik mu je položil roko na rame in dejal mirno in prijazno:

„Nič si k srcu ne ženi, Janez, pa lepo bratu pusti gospodariti. Lej no, revež, predober si bil, pa so te preklicali.“

Ali Janez je mirno segel po klobuk in se nasmehnil in dejal:

„Prepirala se ne bova. Vi in evangelijski ste me tako naučili. In nekaj vem tudi sam. Denar bo pa dobila, pa k morju pojde, in pojde.“

In neroden se je odzibal skozi vrata. Župnik je žalosten gledal za njim in mrmral:

„Pa pomagaj človek, pomagaj, če moreš, njemu in njej.“ Janez pa je postajal idoč proti domu sredi poti in se zaman trudil, kaj da bi ne mogel, če so ga preklicali.

„Šment“, so rekli ljudje, „dež dobimo, Prisojniški Janez „grunta“.“

Ali dežja ni bilo, pač pa je bilo dan za dnem lepše vreme in topleje solnce, da je trava ozelenela in vrba pognala, da so se porazgubile trobentice in se zagostile ozimine in je zapel pomladanjski jutra rdečekjunasti kos in prišla Velika noč, vsa lepa in sijajna, ko sanja otroškega srca in mehkožalostna, ko izpoved skesane, spokorne duše.

Srbija in Črna Gora sta se pobotali glede mej. Črna Gora je dobila Plevlje v Sandžaku, potem Djakovo, katero Srbi imenujejo Djakovico, in Ipek. Črna Gora je to dobila kot nagrado, ker je pomagala Srbiji v boju proti Bolgariji. Črna Gora se je precej povečala s kosom rodovitne ravnine. Malisori bodo pa delali Črni Gori še mnogo preglavic.

Bolgarija in Turčija. Vsled pritiska veselih se je Turčija vdala in je pripravljena skleniti mir z Bolgarijo. Gre se zdaj le za ceno miru. V Sofiji sta dve stranki. Ena je pripravljena odstopiti Turčiji Odrin, druga se pa zgraža nad to mislijo in preti s padcem ministrstva, ako bi se to poizkušalo. Prva stranka bi rada še celo s Turčijo sklenila zvezo.

Komisija za preiskovanje grozovitosti na Balkanu ne bo veliko opravila. Avstrijski in nemški zastopnik komisije sta odstopila, Miljukova, zastopnika Rusije, je pa srbska vlada odklonila, češ da je Srbiji sovražena.

Koliko so se povečale balkanske države. Bolgarija je imela doslej 5 milijonov prebivalcev, sedaj jih bo pridobila 1,200.000, ako bo njej pripadel Odrin z okolico, drugače se bo število prebivalcev le neznatno pomnožilo. — Romunija šteje 7,500.000 prebivalcev, pridobi jih 350.000. — Srbija jih je imela 4 milijone, na novo jih dobi 1,200.000. — Grška je štela pred vojno 4,500.000 ljudi, sedaj se ji pomnože za 1,500.000. — Črna Gora je imela skupaj 500.000 prebivalcev in jih bo odslej imela 150.000 več. — Albanija novoustanovljena država, bo imela 2 milijona prebivalcev.

NOVIČAR.

Kaj pravijo liberalci o katoliškem shodu. „Glatzer Tagblatt“ piše: „Katoliški shod je imel skoz in skoz narodnostni značaj. Bil je mogočen pregled vojske, pregled mas, katere je znala Slovenska ljudska stranka pritegniti v krog svojih organizacij. Ta razvoj strankine moči naj seveda v prvo služi v ta namen, da se poniža slovenska liberalna stranka, ki je po nespretni politiki svojih voditeljev prišla ob vso veljavo, in da se pripravijo tla za bližnje deželnozborske volitve.“ — Slovenski liberalni listi so pa sprva trdili, da ves shod ni imel čisto nič narodnostnega značaja in da je bil popolnoma brez vsakega pomena. Sedaj pa že drugače pišejo. Zadnji torek je „Slov. Narod“ končal uvodni članek z besedami: „Klerikalcev moč nad masami priprostega naroda je velika — s tem moramo računati in se pravočasno pripraviti, da odbijemo ta velikanski naval na napredne pozicije, ki nam ga obda katoliški shod.“ — Da bodo liberalci svoje kosti dvignili in poizkušali paralizirati uspehe katoliškega shoda, je gotovo; zato pa treba, da se navdušenje med katoliškimi masami vzdrži in da bodo lepim besedam, izgovorjenim na shodu, od strani voditeljev sledila tudi dejanja.

Na katoliškem shodu se je na slavnostnem zborovanju in v odsekih slišalo veliko lepih govorov in jedrnatih izrekov. Posebno sta ugajala govora dr. Brejca in dr. Lavrenčiča. O teh zborovanjih bo naš list poročal v prihodnjih številkah. Krasen je bil zaključek katoliškega shoda v četrtek dopoldne s sklepnim govorom lavantinskega knezoškofa.

Tedaj je bajtar Kovač odhajal v svet, slabe volje, brez denarja. Še na pragu stoje je mislil, da mora opozoriti ženo in hčer, naj nikar ne ležite celo leto. S solzami v očeh ga je prišla žena za roko, pokazala na hčer in rekla tiho:

„Vsaj roko ji daj, lej jo, kako je slaba!“

„Lena je, lena!“ je odvrnil mož, zamahnil z roko in odšel. Žena si je zakrila lice s predpasnikom in ihtela polglasno: „Ji ni dal roke, siroti. O, saj mu bo še žal, še žal. Saj ga ne dočaka!“

Tedaj je začela hoditi Francka na solnce. Gori pod Prisojniški gozd je hodila. Na sirovi obtesani klopi je sedela.

Še pred nekaj tedni je ni bilo. Pa je bil vzel Janez žaganico, jo razžagal in zbil klop. In potem je čakal. In ko je videl, da je dekle prišlo in sedlo, se mu je obraz od radosti raznežil in nevede je izpustil lopato, ki je ž njo rezal ledino za krompir. Pa ko se je dekle proti pol dnevu vračalo, jo je počakal na stezi in nagoovoril:

„Si se ogrela, si? Kakor kuščarica, Francka!“

Francka se je nasmehnila in se mu zahvalila za klop. Dobro mu je delo in ko oče jo je vprašal, da li že ne čuti, kako ji je bolje.

Da ji je res bolje, je odgovorila in se opotekla, kajti zavrtelo se ji je od slabosti.

„Hej,“ se je začudil, „pa ti še ni bolje.“

Odvrnila je, da jo je solnce tako prevzelo in da še ni tega vajena.

Dalje prih.

moža je pričalo o duši in čustvu in misli. In ta hip je šla rahla zadovoljnost možu preko lica in je rekel:

„Druga je, da ljubi svojega bližnjega, ko samega sebe.“

„Resnica je!“ je prikimal župnik.

Janez je stegnil roko nekam proti jugu.

„Zato pojde k morju, revše!“

„He!“ se je zopet začudil župnik, „kako bi šla, kako neki?“

„Tako,“ je dejal Janez, „da pojde. Kaj ne more? Kako ne more? Da nima denarja? Denar se dobi.“

„Res?“

„Dobi se. Dal ji ga bom jaz. Ali ne moram? Ali ni dekle moj bližnji? Dal ji bom denarja.“

Nehote se je nasmehnil župnik in obenem pomilovalno pogledal moža, ki je vedel o njem, da so njegovo nespamet svojčas izrabili brezvestni ljudje in mu izvabili precejšnjo doto, tako da je morala vmes poseči oblast. In pomilovalno je dejal župnik.

„Saj si sam siromak.“

„O, tisto ne. Gozd imam, po materi je moj, ali ne veste? Prodal bom.“

„Janez, ti bi to storil?“

„Kako ne bi?“

Župniku se je lice pomračilo in je dejal:

„Lepo je od tebe, da rad pomagaš, Janez, gozda pa ne boš prodal.“

„Kako ne bom?“ se je začudil Janez, „za kupca prav res nisem v skrbeh. Bo pa brat kupil.“

Liberalna neslanost. Velikanska udeležba na katoliškem shodu je ljubljanske liberalce spekla v dno njih grešne duše. Niso vedeli, kaj bi počeli. Zborovalce se niso upali napasti, kakor pred sedmimi leti, ker jih je bilo to pot nekoliko preveč na zborovališču in bi jo bili utegnili pošteno izkupati. Izbrabili so tedaj pogreb v Ljubljani umrlega trgovca Franca Babiča, ki je družbi svetega Cirila in Metoda in Sokolom zapustil svoje premoženje, ter so nagnali vse „Sokolstvo“ iz Ljubljane in gorenjske okolice k pogrebu. To je bilo slučajno v nedeljo opoldne, ko so mrliča odpeljali v Kranj. Da je nastopila sokolska garda, to bi ne bilo še nič posebnega. Obsoje je pa vredna nesramnost, da so ti „Sokoli“ izbrabili pogreb za demonstracijo proti katoliškemu shodu. Švedrali so namreč nazaj grede nalašč pred mestno hišo, psovali nasprotno stranko in klicali na korajžo. Med druhaljo, ki je spremljala z divjim vriščem „Sokole“ so bili tudi liberalni častilci sv. Cirila in Metoda. O tej nesramnosti nemški listi nočejo poročati, ker nočejo proglašati svojih liberalnih bratov za neolikane.

Klerikalni naval na Ljubljano so imenovali liberalci katoliški shod. Ta naval jim je pretresel kosti in vzel sapo. Da bi liberalci zopet prišli do sape, jih je „Slov. Narod“ nafarijal, da je bilo pri shodu vseh klerikalcev samo šest do sedem tisoč, in da so jih toliko našli oficirji v — kazini, kamor je nedavno dr. Tavčar rad zahajal. Še celo židovski listi so prinesli poročilo da je bilo udeležencev 20.000, pa jih je bilo še več. Vsi tisoči ljudstva so se tedaj lahko na svoje oči prepričali, kako napredni listi neusmiljeno lažejo.

Aeroplan, v katerem sta sedela dva vojaka, je prišel iz Dunajskega novega mesta v nedeljo proti večeru v Ljubljano in je trikrat obkrožil slavnostni prostor, kjer so telovadili „Orli“.

Najbolj strupeno med vsemi listi je pozdravila katoliški shod „Sava“. Ljubljanskega gospoda knezoškofa je surovo napadla. Gotovo bo poizkusila tudi jutri, ko bo poročala o shodu, prekositi ljubljanske sirovine. V „Savi“ se kaže kultura kranjskega rotovža.

Na katoliškem shodu v Lincu je bilo kakih 6000 udeležencev. Navzočih je bilo 7 škofov. Vodstvo shoda so imeli krščanski socijanci brez konservativcev. Slišali so se na shodu globokomiselnimi govori za prospeh katoliške stvari, sicer je pa zmagala kolinska smer.

Odkritje nagrobnika pesniku A. Medvedu v Kamniku, dne 28. avgusta, je privabilo več sto čestilcev pesnikovih na Žale. Nagrobnik je preniček, bas-relief klesarja Peruzzia pa je diven in nad vse nežen. G. prof. Grafenauer je na kratko očrtal življenje pesnikovo in smer njegovih poezij, osredotočenih v devizi: umreti je grenko, mrtev biti sladko. G. akademik in pesnik Lavrenčič je v verzih, polnih poezije, slavil pokojnika, g. pripovednik Finžgar pa je zahvalil darovalce in izročil nagrobnik pokopališki upravi. Popoldne se je vršila na vrtu g. Kende manom pesnikovim domača zabava s koncertom. Napisit je bilo več prisrčnih: župnik iz Senja je napil z le Hrvatom lastnim govorniškim balastom hrvaško-slovenski vzajemnosti, pesnik Hribar je dal prebrati pesem, zloženo na čast pokojniku, g. svetnik Detela je napil največjemu prijatelju pokojnika, piscu Finžgarju, g. dekan Lavrenčič gostom, g. Finžgar pa je prebral devizo Medvedovo mladini in povdarjal potrebo resnice pri kritikih, g. prof. Ilesič je sedel govorniku vis-a-vis.

Ubeglega mlekarja Iv. Ivančiča iz Dupljan so prijeli v Švici. Tirjana vsota za mleko znaša 2500 K. Upanje je, da mlekodajalci dobe polovico vsote plačano, ker za avgust higijenična mlekarna v Ljubljani še ni izplačala. Najbolj prizadet je Ivančičev sodrug Miklič.

Novo drugo mestno tehtnico sedaj postavljajo ob kolodvorski cesti blizu kranjske železniške postaje.

Iz Vintgarja. V nedeljo, dne 7. septembra, t. l. se vrši v Zumrovi restavraciji v Vintgarju velika veselica z bogatim vsporedom: 1. Koncert, ki ga bo proizvajal „Salonski elitni orkester“ iz Buzeta v Istri, 2. solospěvi s spremljevanjem klavirja, 3. šaljiva poštna brezžična radijo postaja, 4. zvečer bengalična razsvetljava in poljubna zabava. — Čisti dobiček je namenjen dve tretjini za vzdrževanje Vintgarja in ena tretjina v prid „Gasilnemu društvu v Gorjah“.

Kolera se nevarno širi v Srbiji, v Bosni, na Hrvaškem, v več krajih županije Srijemske in je nastopila na Ogrskem v komitatih: Temes in Bach—Bodrog, v mestu Kotoru v Dalmaciji in tudi v Romuniji.

Stoletnico francoskih bojov na Kranjskem praznujemo te dni. Znano je, da so vladali od leta 1809. pa do leta 1813. na Kranjskem Francozi, ki so z vsemi mogočimi reformami hoteli pridobiti si naklonjenost ilirskega prebivalstva. Tedanji avstrijski cesar Franc jim je dne 11. avgusta 1813. po daljšem obotavljanju napovedal vojno. Vrhovni poveljnik avstrijske armade je bil podmaršal Hiller, ki je imel glavni stan v Bistrici v Rožni dolini, odkoder je prodiral dalje čez Ljubelj proti Kranju, kamor se je pred njim dne 16.

septembra 1813. pomaknilo 5000 Francozov, da bi od tu Avstrijem zaprli nadaljnje prodiranje. Zelo veliko je trpelo v tistih dneh v Kranju znamenje, ki stoji še dandanes na vogalu znane gostilne „na Vekseljnu“, kjer se križate državni cesti na Tržič in Kokro. Spopad Avstrijev in Francozov nam izpričuje še dandanes naslednji napis na znamenju: „To znamenje so poškodovali 30. avgusta leta 1813. Francozi z 42. kroglijami, l. 1815. je bilo prenovljeno, l. 1858. novo sezidano in l. 1881. prenovljeno.“ V stari Zolariji so se še pred leti videle luknje v skednju in hlevu kot posledice francoskih krogelj. Jako natančno nam opisuje boj za Kranj v svojem spisu „Tržiške znamenitosti francoske dobe“ učitelj Peharc. Pred nekdanjo samostansko cerkvijo (sedaj Roosova hiša), katero so bili leta 1850. izpremenili v magacin, je bila ob istem času mitnica z enim nadstropjem, nasproti Mayerjevi pošti (sedaj Stara pošta) pa je bilo colno bruno. Francozi so tu izkopali seženj globok in ravno tako širok jarek. Za tem rovom so postavili tri topove s potrebnimi vojniki, da bi streljali na avstrijske vojake, prihajajoče po cesti, ki je peljala med pristavami. Francoze so namreč hoteli avstrijske vojake zapoditi v beg. Toda zgodilo se je ravno nasprotno. Hrabri ulanci so bežeče Francoze podili do poprej omenjenega rova in zato tudi Francozi niso mogli rabiti topov, ker bi bili tako streljali na svoje ljudi. Zategadelj so jo rajši popihali preko Savskega mostu. Ko so ga prestopili, so ga podrli in se umaknili na Gaštel, kjer so že prej obrnili topove proti Kranju. Neki strelec druge kompanije, rodom iz Kranja, je hotel še enkrat videti svojo domačo hišo. Ko je šel po cesti proti Gaštelju, pribučala je francoska topova kroglja in je vojaku odtrgala nogo. Pri Kumru, pod mestom, hranijo še dandanes 10 kg težko, železno francosko topovo kroglo, ki je tudi tedaj priletela od Gašteja. Domači hlapec jo je pred pristavo „na Gmajni“ pobral in domov prinesel. Kroglja je bila baje še gorka. V domači kuhinji je pozneje dlje časa vrtila vreteno za raženj. Nekemu vojaku, ki je stal tostran mostu, je prihrčala francoska kroglja mimo obraza in mu odbila brado. Ta vojak je potem še živel okrog l. 1820. v Gradcu.

Občinske ubožnice. (Dalje.)

Kaj pa ubožnice? Glasom § 16. ubožne postavbe iz l. 1883. so ubožnice za urejeno priskrbo ubožcev nujno potrebne. Koliko so jih pa občine tekom 30 let ustanovile? Znana nam je samo jedna: občinska ubožnica v Lomu nad Tržičem. Treba bi bilo tam poprašati, kako so ž njo zadovoljni reveži, in kako občinski možje.

Po nekaterih župnijah imajo stare župne ubožnice, katere so pa ustanovili zasebni dobrotniki. Ubožnico v Škofji Loki je ustanovil župnik Nikolaj Škofic l. 1550.; v Radovljici — Dr. Golmajer, nadškof goriški; na Breznici — posestnik Janez Golmajer.

Take hiše so še menda v Kamniku, Kranju, Kropi, v Železnikih, na Turjaku, drugod jih ni, izvzemši, če prištejemo nekatere hiralnice kakor v Komendi. Te morejo vsprejeti in podpirati le omejeno število, nikakor ne vseh občinskih revežev.

Misel na ubožnice je lepa, je v duhu katoliške cerkve, saj te, ki so, so ustanovili plemeniti, pobožni verniki.

Da bi pa občine pri sedanjih razmerah mogle vse svoje podpore potrebne moške, ženske, sirote in bolnike priskrbeti v občinskih ubožnicah, to je preveč idealna in tudi ne naravnost potrebna zahteva.

Mislino si le, da bi morala vsaka občina priskrbeti najprej čedno poslopje, za katero bi 60.000 kron ne zadostovalo. Kdo naj vodi nadzorstvo, gospodarstvo, kje dobiti zanesljivih oseb? Večino kranjskih hiralnic vodijo sedaj usmiljenke. Povsod to ni mogoče. Vprašanje je tudi, ali bi ne bila za otroke individualna vzgoja v družinah boljše, kjer bi se lažje utrjeval dolgačen značaj in se učili otroci delati, kakor pa v zavodu, kjer bi bila za lenobo najboljše ugodna prilika. Tak zavod je lepa stvar, če je v spretnih rokah — če tega ni, potem je zavod za pokoro.

Na vsak način bi bile ubožnice v večji obliki združene s tolikimi troški, da bi jih občine tedaj ne zmagale.

Tudi bi, če se napravijo občinske ubožnice, zmeraj ostala in se še povečala bremena, ker bi oskrbovalni troški po ubožnicah brez dvoma hudo narasli. Sicer pa ima že sedanji ubožni zakon občinske ubožnice v programu, novega zakona za to ni treba. Priznamo, da so vsaj manjše hiralnice po občinah v resnici potrebne, ker županstva ravno pri bolnih in onemoglih revežih pri-

dejo večkrat najbolj v zadrego in ker težko dobi osebe, ki bi jih hotele v oskrbo prevzeti.

Misel skupnih ubožnic pa ne pozdravljamo z veseljem, ampak jo zavračamo. Še kak most ali kaka pot, če imata ž njo opraviti dva župana, se težko popravi — nikar da bi se skupno vodila podjetja, ki zahtevajo trajne edinosti, in to v razmerah, kjer bi tako lahko nastala navskrižja.

Sicer nas pa zelo veseli, da se razmotrivajo vprašanja, ki v živo zadevajo občinsko politiko. „Občinska uprava“ je dober list, a dosedaj morda preveč birokratičen, česar pa ni krivo samo uredništvo, ampak naročniki, ki ne znajo lista zasukati v praktično smer. Za socialne naloge, za gospodarski napredek, za umno občinsko gospodarstvo — še marsikje zelo manjka pravega smisla.

Med taka pereča občinska vprašanja štejemo tudi preskrbo ubožcev.

Da se ta zboljša, po našem menenju ni treba v prvi vrsti novih zakonov, ampak treba je najprej več karitativnega duha med ljudstvom in bolj smotrno gospodarstvo po občinah, da bodo občine za časa večjih potreb — za huda leta — tudi imela kak denar pri rokah.

Med posamezniki je opaziti večkrat ne samo pretirano skopost, ampak celo oholo zaničevanje siromakov. Ta coklja zavrže vsak ubožen zakon, in naj bo še tako lep. V Kranju in Tržiču in drugod po mestih imajo Vincencijeve družbe; Vincencijevega duha je treba zanesti tudi na kmete, med gospodarje in gospodinje. Ubožen zakon vpoštevaja pri podpori občinskih revežev tudi zasebno dobrodelnost, in to je čisto prav. Dokler bodo sami občinski odborniki skrbeli za reveže, bodo ti najbrže res reveži, v znatni meri pa njim morejo olajšati breme pomanjkanja dobrosrčni možje, in posebno tiste matere, ki s svojimi dobrimi deli kličejo blagoslov božji na hišo.

Na Gorenjskem prevladuje kmečko ljudstvo. Na domu more ostati samo jeden; drugi, če imajo dote, se morda pač pomože in poženijo v bližini — ali če tega ni — razkropé se daleč po svetu s trebuhom za kruhom. Zato je veliko naših ljudi v tujini — in zato tudi silijo v Ameriko. Marsikateri vže doma ni bil najboljši, na tujem postane še slabši. In morda ne preteče mnogo let, pa se zgodi, da mora občina za njim plačevati znatne svote, ali ga doma rediti na starost. In to niso zmeraj samo bajtarski, večkrat tudi zemljakov sinovi. Zato tiste oholosti in tistih kislih obrazov, če je treba komu kaj dati, res ne moremo hvaliti; krščanski duh to ni!

Preseda nam pa tudi čudovita predrznost, katero je opaziti neredko pri onih, ki podpore iščejo. Zgodilo se je nekemu županu v kranjski okolici, da mu je neki občinski podpiranec kar telegrafiral iz Ljubljane: Ta dan pridem domu, pripravite mi stanovanje! Ob taki ošabnosti mora vsakemu županu kri zavreti. Bilo bi torej na vsak način preveč, če bi hoteli čez drn in strni iti za socialnimi demokrati, ki naravnost vzgajajo svoje ljudi: podpore nič prositi, zahtevati!

Moder občinski odbor bode nadalje po možnosti skušal odstranjevati vzroke revščine in pomanjkanja, ter ob enem iskati sredstev, da bode mogel stavljenim zahtevam zadostiti.

(Konec prih.)

NOVEJŠE VESTI.

Krakov, 28. avgusta. Poslanec Stapinski je objavil članek, v katerem zahteva, naj poljska ljudska stranka gre v opozicijo proti vladi. Odločil bo strankin shod, ki bo dne 30. t. m.

Trst, 29. avgusta. Mestni svet je sklenil z vsemi glasovi, razen slovenskih glasov, da se napravi pritožba zaradi ukaza namestništva na notranje ministrstvo. Proti Italijanom je dobro govoril dr. Wilfan, socijalni demokrati so potegnili z Italijani.

Belgrad, 28. avgusta. Slovani, ki bivajo južno od Bitolja, z vso silo prosijo, da bi ne prišli pod Grško. — V Albaniji se vedno bolj kaže anarhija. Ljudje se koljejo, ker ni nobene vlade.

Petrograd, 28. avg. Ruska diplomacija se ne briga za to, čegav naj bo Odrin. Car je rekel, da za Balkan ne žrtvuje niti enega ruskega vojaka. Rusija in Avstrija želita, da bi se Turčija in Bolgarija sami poravnali.

Nanking, 28. avgusta. Vso noč je bilo mesto bombardirano. Veliko ljudi je mrtvih.

Za smeh in kratek čas.

Nič ni pomagalo. A: „Kako, da ti je žena ušla, saj si jo vendar dal detektivu opazovati? — B: „In ravno ž njim je ušla.“

Iz kasarne. Korporal novincu, ki je nekoliko iz vrste stopil: „Vi, Stopar, najprej se mora dve leti služiti, potem se šele lahko izselite!“

Tolažilo. Sprehajalec baronu, ki ga je ravnokar konj dol vrgel: „Prav imate, gospod baron: Pametni odjenja!“

V dvomu. Sodnik: „Ali vas nič vest ne peče? — Zatoženec: „Nekaj me grize celi dan, pa ne vem, če je to vest!“

Spremembe na letovišču. A: „Ali je bilo na letovišču kaj spremembe?“ — B: „Kajpada: je pršilo, dežilo in lilo!“

V hotelu. Tujec: „Ali so tam na steni muhe ali stenice?“ — Sluga: „Ploskajte z rokama! Če ne bodo odletele, so stenice!“

Lahko živec: „Kako je denar čudno razdeljen! Ravno tisti, ki imajo največ kredita, ga ne rabijo.“

Znati se mora! A: „Kako pa ravnaš, da ti ni treba nikoli nič vbogaime dati?“ — B: „To ni nič posebnega. Jaz imam vedno pri sebi petakón (petkron). Če me prosi berač vbogaime, mu ga pokažem in vprašam, če mi ga more menjati. Če pravi, da ne, rečem tudi jaz, da ne morem nič dati, ker nimam drobiža. Pri drugem beraču ravno tako vprašam, in če reče, da ga lahko menja, ga ozmerjam, kako da se predrzne beračiti, ko ima toliko denarja, in petakon denem zopet v žep.“

Obadva na izgubi. Kotličkar je kmetu ukrad kotel. Kmet ga gre tožiti; pa kotličkar pri-seže, da kotla nima. Vsled pomanjkanja dokazov je oproščen. — Iz sodnije gredé pravi kmet kotličkarju: „Zdaj si pa ob dobro ime!“ — Kotličkar: „Ti pa ob kotel!“

Poučni del.

Črv v lesu. Črva v lesu zamoriš, ako z majhnim pihalom izpišeš moko iz luknjice in potem noter kaneš bencina. Ako moke, katero je napravil črv, ne izprašiš, črva ne umoriš.

Klorovo apno je izvrstno sredstvo za razkuževanje, samo precej zopern duh ima. Naprodaj je klorovo apno v zavitkih. Ako kupiš tak zavitek odreži mu zgornjo stran in ga postavi na krožnik v sobi. Zrak postane svež.

Medenina se očisti z oksalno kislino, s katero se odrgne, potem z vodo izpere, z žaganjem osuši, ali pa obdrge z mehkim usnjem. Ako medenino pomočiš v solno kislino, kateri je dodanega nekoliko razstopljenega galuna postane kakor pozlačeno. Baker postane kakor pozlačen, ako ga za par sekund pomočiš v razstopino kristaliziranega kislega bakrenega oksida.

Pohišstvo se včasih čisti s petrolejem. Boljša je pa voda, kateri je dodanega nekoliko salmijaka. Madeži izginejo in če s cunjjo pohišstvo malo oddrgneš se sveti.

Mleko spoznaš, da je dobro, ako je motnobelo in se čuti maščobno, če je med prsti pomanjš. Ker je mleko težje kakor voda, plavajo posamezne kaplje mleka pod vodo, ako jih gori vliješ. Pri dobrem mleku se delajo krogljice, ako je kaneš na noht, slabo mleko brez smetane se pa razlije kakor voda.

Maža za tla. Tla namaži z razstopino parafina in petroleja. Tla dobijo rujavkasto barvo in postanejo neprodorna. Taka maža drži par let, samo večkrat treba tla obrizati z mokro cunjjo. Staro barvo in lak spraviš proč z mešanico enega dela terpentinovnega olja in dveh delov salmijakovca. Obe tekočini deni v steklenico in jo tresi tako dolgo, da se dobro zmešata. S tem tla namaži in pozneje obriši.

Posledice prehlajenja

se veliko lažje prestopi, ako se nekaj časa zavziva Scottova emulzija in s tem dovaja telesu nove moči. Učinek Scottove emulzije je tako pripoznan in preizkušen, da jo zavživajo mnogi odrasli in otroci v času nevarnosti za prehlajenje ali pred nastopom slabega vremena, da se izognejo prehlajenju. Telesna odpornost se s tem nenavadno poveča, česar je posebno želeli slabotnim osebam, ki imajo pri vsaki vremenski spremembi opraviti s prehlajenjem. 46 1

Iz najčistejših in najbolj učinkujočih sestavin in po posebnem Scottovem načinu prirejena lahko prebavljiva in okusna Scottova emulzija je zanesljivo in pripravno sredstvo za hitro in trajno utrditev zdravja.

Cena originalni steklenici 2 K 50 vin. Dobi se v vseh lekarnah, Kdor pošlje 50 vin. v znamkah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Dunaj, VII., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu 1 pošiljatev potom lekarni za poizkušnjo.

PISARNA za urejevanje splošnih gospodarskih zadev J. Rozman, Kranj.

- I. Denarni promet:** Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.
- II. Informacijske zadeve:** Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.
- III. Izterjevanje terjatev:** Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.
- IV. Promet z nepremičninami:** Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.
- V. Tehnično-komerc. zadeve:** Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.
- VI. Strokovni nasveti** v vseh navedenih zadevah. — Prospekti na razpolago. 129 52—

Spominjajte se pri vsaki priliki
„Slovenske Straže“!

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in Fr. Holzhaecker, konc. zobotehnik
V KRANJU
v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan po 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne izven velikih praznikov na razpolago. 16 52—33

Zahvala.

Povodom bridke izgube predragega brata č. g.

Frančiška Kummra

izreka podpisani v svojem, kakor v imenu ostalih sorodnikov vsem č. gg. duhovnim sobratom, prijateljem in znancem iskreno zahvalo za vse dokaze srčnega sožalja, kakor tudi za mnogobrojno spremstvo rajnega k večnemu počitku. Posebno pa se zahvaljujem še mil. prelatu vlč. g. J. Flisu, ki je vodil pogrebni spreved, in vlč. g. dekanu A. Koblarju za tolažilne obiske med dolgotrajno boleznijo. Dalje me veže dolžnost zahvaliti se najtoplejše sl. občin. zastopu starološkemu, Požarni bramb. Marijini družbi, tel. druš. Orel in vsem župljanom iz Stare Loke, ki so v tako velikem številu spremlili svojega nekdanjega župnika na njegovi zadnji poti.

Bog Vam povrni!

Stara Loka, 28. avgusta 1913.

Alojzij Kummer,
župnik v p.

137 1

Važen oglas „Slovenske Straže“! — Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogatiti le s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpripravnejša srečka,

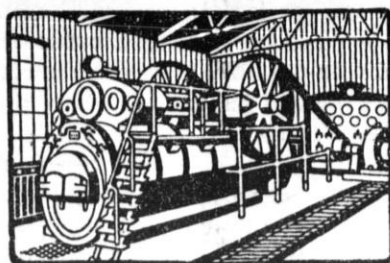
ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra že dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in 336 3—1

Pozor! 1 turška srečka in 1 srečka italijanskega rudečega križa z 10. žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 6 kron. Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. oktobra 1913! Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19. Sprejmejo se marljivji sotrudniki pod ugodnimi pogoji.

R. WOLF Magdeburg-Buckau. Podružnica na Dunaju

Dunaj, III., Am Heumarkt št. 21.

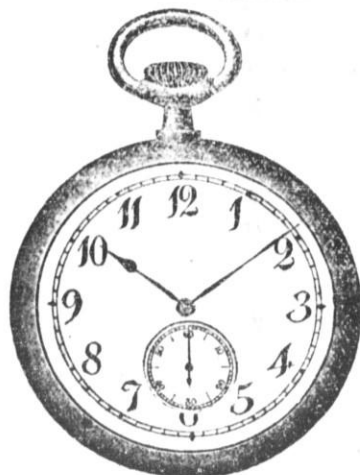
Brüssel, Buenos-Aires, Roubaix, Turin, Dresden 1911.
Patentne 8 Grand Prix. 298 24—22

vročeparne lokomobile.

Originalno strojedelstvo Wolf . . . 10 — 800 k. s.
Obratni stroji s najvišjo popolnostjo in dobičkom za industrijo in poljedelstvo.

Dosedaj izdelanih nad 900.000 k. s.

Rudolf Rus

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino
v KRANJU poleg lekarne.

Vsa v to stroko spadajoča dela se izoršujejo točno, natančno in po solidnih cenah. Ceniki zastoni in poštnine prosti.

Ust. l. 1885.

85 14